

2. Een wijs idee

Inhoud

- * Odysseus wordt gevangen gehouden in de grot van Kalypso
- * Penelope weigert om met een van de vrijers te trouwen
- * Telemachos gaat op advies van Athena naar het vasteland om informatie in te winnen over zijn vader

Doelstelling

In dit hoofdstuk horen de leerlingen dat Athena Telemachos aanmoedigt om te laten zien wie hij is, ze zegt dat hij de vrijers uit het paleis moet verjagen en dat hij zijn vader moet gaan zoeken. Athena komt Telemachos te hulp wanneer hij het niet ziet zitten. In deze bijeenkomst vertellen de leerlingen bij wie zij terecht kunnen voor wijze raad.

Verantwoording

In deze bijeenkomst leren de leerlingen dat ze met hun problemen altijd ergens terecht kunnen: bij vrienden, leerkrachten, opvoeders of instellingen (kindertelefoon). Het is ook mogelijk dat mensen "ongevraagd" te hulp schieten en advies of wijze raad geven.

Van belang is dat degene die in de problemen zit wel zelf de eerste stap moet doen. En wanneer iemand raad geeft, kan er een geheel nieuwe situatie ontstaan. Een andere kijk geeft een nieuw perspectief!

Benodigheden

- * voor iedere leerling het boek "In het spoor van de wind"
- * werkblad 2a
- * werkblad 2b

Werkwijze

1. Een inleidend gesprek over de vraag welke god (Athena, godin van de wijsheid) een belangrijke rol in het verhaal zal gaan spelen. En welke goden hangen er in de ruimte?
2. U deelt aan de leerlingen werkblad 2a uit met het verzoek om het verhaal goed te lezen, gericht op de vragen die op het werkblad staan.
3. U leest met de leerlingen het hoofdstuk "Een wijs idee."
4. De leerlingen vullen na een kort gesprek over het gelezene werkblad 2a in.
5. Een rollenspel over iemand die verdrietig is. Hoe uit hij dat? Wat gebeurt er met hem? Wat kun je allemaal aan hem zien?
6. Een gesprek over de vraag waarom mensen verdrietig kunnen zijn.
7. Naar wie zou je toe gaan als je verdrietig bent of het niet meer ziet zitten?

8. Invullen van werkblad 2b. En de laatste vraag!

Uitwerking van de werkwijze

1. U begint deze bijeenkomst met de vraag welke rol Athena in het komende hoofdstuk zal gaan spelen. We weten naar aanleiding van de vorige les dat zij de godin van de "wijsheid" is. Wat zou zij kunnen met haar wijsheid?
2. U deelt aan de leerlingen werkblad 2a uit. Daarop staat Telemachos afgebeeld met de vraag "Wie geeft Telemachos een wijs idee?" De leerlingen krijgen de opdracht om de denkwolk in te vullen. Ze moeten opschrijven wat het wijze idee was dat Telemachos te horen kreeg!
3. De leerlingen nemen het boek "In het spoor van de wind" voor zich en gaan samen hoofdstuk 2, "Een wijs idee", lezen.
U onderbreekt het hoofdstuk bij: "Maar ook ditmaal zal hij weigeren." U vraagt wat er met Odysseus aan de hand is. Zou hij zich gelukkig voelen? Wie is Kalypso en wat wil zij van Odysseus? Wat is een nimf?
U leest samen met de leerlingen verder en stopt aan het eind van de volgende alinea: "Er moet een eind aan komen." U vraagt aan de leerlingen wat er aan de hand is in het paleis op Ithaka. Waarom is er vreemd volk in het paleis en hoe worden ze genoemd? Hoe zou Penelope zich voelen? En hoe voelt Telemachos zich? Wat komt Athena doen en wat zegt zij tegen Telemachos?
Daarna leest u samen met de leerlingen de rest van het hoofdstuk en stelt vragen als: waarom is Antinoös boos op Penelope? Waarom hebben de vrijers geen hoge pet op van het idee van Telemachos?
4. De leerlingen krijgen de opdracht om werkblad 2a in te vullen, waarna u inventariseert wat ze hebben opgeschreven. Van wie kreeg Telemachos een wijs idee en wat was dat wijze idee? Het wijze idee valt in twee delen uiteen. a) Telemachos moet laten zien wie hij is. b) Telemachos moet de vrijers het paleis uitgooien en op zoek gaan naar zijn vader.
Van belang is dat Athena Telemachos stimuleert om voor zichzelf op te komen en dat hij niet bang moet zijn om dingen te gaan ondernemen. Uit het verhaal blijkt dat Telemachos nog nooit van het eiland Ithaka af is geweest en niet snel tegen iemand in durft te gaan. U kunt deze angst van Telemachos voor de leerlingen begrijpelijker maken door te vragen of zij ook bang waren toen zij voor het eerst iets moesten gaan ondernemen. Bijvoorbeeld: de eerste schooldag; bij iemand op bezoek gaan; iets aan een onbekende vragen; de eerste zwemles. Het is van belang dat de leerlingen begrijpen dat het van Athena een wijs idee is geweest dat Telemachos zijn identiteit laat zien. Het gevolg daarvan is dat hij voor zijn moeder opkomt en dat hij op zoek gaat naar zijn vader.
U moet niet zeggen dat hij zijn mannelijkheid toont door te handelen. Vrouwen kunnen immers ook opkomen voor hun belangen of verlangens!
5. U vraagt aan de leerlingen wie er een verdrietig iemand kan uitbeelden. Daarna kunt u ingaan op specifieke situaties: wanneer er een geliefde gestorven is; wanneer je fiets gestolen is; wanneer je je eenzaam of ellendig voelt; wanneer je hoort dat je cijfer voor een vak onvoldoende is en dat je het over moet doen; wanneer je lievelingsdier dood is enz. Bij deze werkvorm gaat het erom dat de leerlingen het verdriet ook "gevoelsmatig" en "zichtbaar" kunnen beleven en bevatten. Dit ter voorbereiding op de volgende verwerkingsopdracht.
6. U vraagt waarom Odysseus, Penelope en Telemachos verdrietig zijn. Daarna vraagt u aan de kinderen of ze ook wel eens verdrietig zijn geweest, of mensen in hun omgeving. Het gaat om voorbeelden van verdriet die behoorlijk diep in iemands leven kunnen "inhakken." Bijvoorbeeld: scheiding tussen twee levenspartners; vertrek van een vriend of geliefde naar het buitenland; overlijden van een geliefde, vader of moeder, vriend of vriendin; horen dat je ongeneeslijk ziek bent; voor een ernstig dilemma staan (een jong meisje dat abortus moet

laten plegen).

7. Naar aanleiding van de voorbeelden kunt u aan de leerlingen vragen naar wie ze toe gaan wanneer ze zich heel erg verdrietig voelen en geen uitweg meer zien. Wie zullen ze raadplegen? Met wie zullen ze gaan praten om weer verder te kunnen gaan? De leerlingen zullen verschillende voorbeelden geven: ouders; vrienden; klasgenoten; leerkracht; opa of oma; dokter; kindertelefoon.

U vertelt gefaseerd het volgende verhaal, en laat de leerlingen een antwoord geven:

- * Een oude vrouw leeft samen met haar man in een aanleunwoning en heeft een goed contact met haar twee kinderen, haar broer en haar zus.
Haar broer komt te overlijden, waardoor ze zich verdrietig voelt. Met wie zou ze kunnen gaan praten?
Het antwoord zou als volgt kunnen luiden: met haar man, haar zus en haar kinderen. Eventueel met vrienden, burens en kennissen.
- * Nu komt haar man te overlijden, en weer voelt ze zich verdrietig. Met wie zou ze kunnen gaan praten?
Het antwoord zou als volgt kunnen zijn: met haar kinderen en haar zus. Eventueel met haar vrienden en kennissen.
- * Heel snel komt haar zus onder een auto en overlijdt. Met wie zou ze nu kunnen gaan praten?
Antwoord: met haar kinderen, vrienden en kennissen.
Nu gebeurt er iets vervelends: haar kinderen en vrienden zijn het "gezeur" van die moeder en vriendin wel een beetje zat, en willen zo min mogelijk contact met haar. Wat kan ze nu gaan doen met haar verdriet? Waar kan ze nu naar toe gaan?
Antwoord: hulpverlening, psychiater, humanistisch raadsman, pastor, rabbijn, imam, pandit.
Uit het bovenstaande merken de leerlingen dat er in verschillende situaties en omstandigheden steeds een andere persoon of instelling benaderd kan worden!

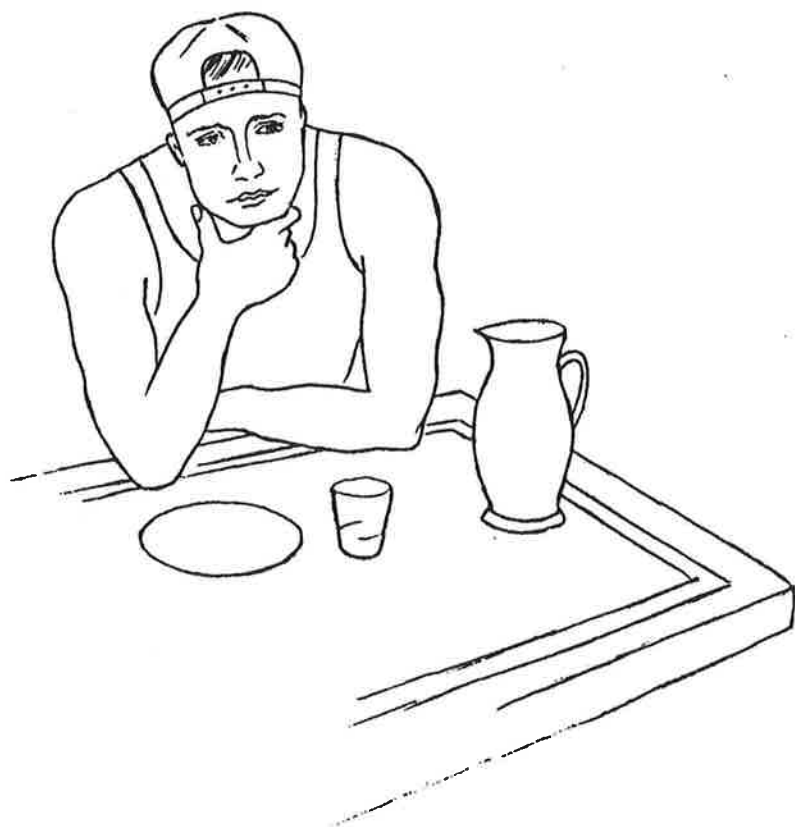
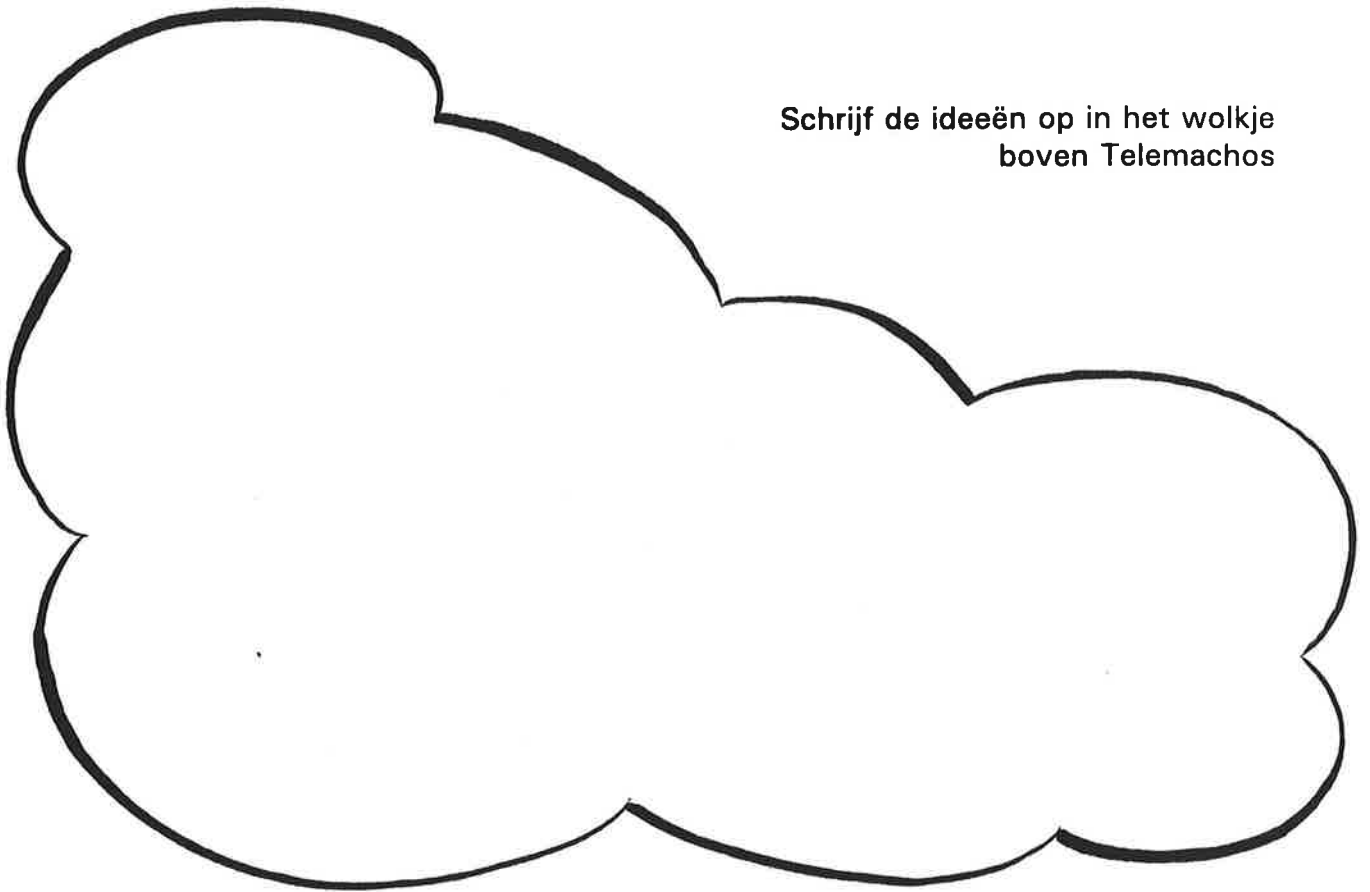
8. U deelt aan de leerlingen werkblad 2b uit. Daarop staat een aantal mensen in een verdrietige houding afgebeeld. Onder één van die afbeeldingen kunnen ze hun eigen naam zetten en onder de andere afbeeldingen namen van mensen die ze kennen: opa, oma, leerkracht, klasgenoot, ouder, broer, zus, buurjongen- of meisje.
En in het wolkje schrijven ze de naam op (vriend, vriendin), instelling (kerk, kindertelefoon), of functie (huisarts, vertrouwenspersoon) van wie ze een wijs advies kunnen krijgen.

Tot slot het volgende. Het kan gebeuren dat iemand die problemen heeft, verdrietig is of zich eenzaam voelt, naar iemand toe gaat om een wijze raad te vragen. Wat kan het gevolg zijn? Er zijn verschillende antwoorden mogelijk: hij weet zichzelf te redden; hij zakt verder weg; hij krijgt ongevraagd advies of een wijze raad. Informeer bij de leerlingen of ze dit wel eens hebben meegemaakt.

U legt aan de leerlingen de volgende situatie voor: stel dat Athena niet langs Telemachos zou zijn gegaan. Hoe zou het dan verder zijn gegaan in het paleis op Ithaka? Wat zou er zijn gebeurd als Telemachos de wijze raad van Athena zou hebben genegeerd?

Wie geeft Telemachos wijze ideeën:

Schrijf de ideeën op in het wolkje
boven Telemachos

Naar wie zouden zij kunnen gaan wanneer ze in de put zitten?

Schrijf dit op in de wolkjes.

